అనంతపురము జిల్లా త్రాగు నీటిఅవసరాలు

1.పాణ్యం సుబ్రహ్మణ్యం, విశ్రాంత సాగునీటి నిపుణులు, **2.డా॥వై. వి. మల్లారెడ్డి**, డైరెక్టరు, ఎకాలజీ సెంటరు

1. పరిచయము:

అనంతపురము జిల్లాలో తరతరాలుగా కరువులు విలయతాండవం చేస్తూ, వ్యవసాయాన్ని గ్రామీణ జీవితాన్ని తీవ్రసంక్షోభంలోకి నెట్టేసిన విషయం అందరికీ తెలిసిందే! కరువును అధిగమించడంలో విఫలమైనట్లే, తాగునీటి సరఫరాలో కూడా అంతకంటే ఇంకాఘోరంగా విఫలమయినాము.

అనంతపురము జిల్లాలో ప్రజలు త్రాగునీటి కొరతతో అనేక యిబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. చాలా గ్రామాలకు టాంకర్ల ద్వారా నీటిని సరఫరా చేస్తున్నారు. కడవ నీటికోసం కిలోమీటర్ల వరుసబిందెలు కనబడుతాయి. కడవ నీటికోసం కిలోమీటర్లు నడుస్తున్న గ్రామాలున్నాయి. రెక్కాడితేకాని డొక్క ఆడని దిన కూలీపైన బతికే పేద కుటుంబాలు పనులకు వెళ్లకుండా ముఖ్యంగా స్త్రీలు కడవ నీటికోసం గంటలు గంటలు సమయం వెచ్చించాల్సి వస్తున్నది. నీళ్లు కావాలంటే తిండి వదులు కోవాల్సిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కొన్ని గ్రామాలకు మూడు రోజులకొకసారి గానీ టాంకర్లు రావు. టాంకరు వచ్చినపుడు యుద్ధ భూమిని తలపించే విధంగా కడవ నీటికోసం పోరాటం చేయవలసి వస్తున్నది. అనంతపురము జిల్లాలో గత కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం వరకు చాలావరకు త్రాగునీరు భూగర్భ జలాలపై ఆధారపడిన బోరు బావుల నుండి చేతిపంపుల ద్వారా లభించేది. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా భూగర్భజలాలు అడుగంటి బోరుబావులు ఎండి పోవడముతో తుంగభద్ర ఎగువ కాలవ నీటిని వ్యవసాయానికి తగ్గించి, త్రాగు నీటికోసం కొన్ని స్కీముల ద్వారా కొన్ని పట్టణాలకు, గ్రామాలకు కేటాయిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు శ్రీరామరెడ్డి త్రాగునీటి సరఫరా పథకము. శ్రీ జె.సి. నాగిరెడ్డి త్రాగునీటి సరఫరా పథకము, అనంతపురం పట్టణ నీటి సరఫరా పథకము మొదలగునవి. ఇప్పటి వరకు ప్రభుత్వాలు తాగునీటికోసం ఒక్క చుక్క నికరజలాలను కూడా అనంతపురము జిల్లాకు కేటాయించబడలేదు. ప్రస్తుతము త్రాగునీటికోసం కేటాయిస్తున్న తుంగ భద్ర ఎగువకాల్వ నీరు కూడా వ్యవసాయానికి కేటాయించిన నీటి నుండి వాడుకుంటున్నవే! అంతేకాక, తీవ్ర నీటిఎద్దడికి గురవుతున్నా మన జిల్లాలో పశువులకు కూడా తాగునీరు అవసరమనే అంశాన్ని ఏ ప్రభుత్వమూ, ఎక్కడా పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. కృష్ణాజలాల పంపిణీకిగాను, ఏర్పాడిన బ్రిజేష్ కుమార్ ట్రిబ్యునల్ ముందు కూడా అనంతపురము జిల్లా త్రాగునీటి అవసరములకై ప్రత్యేక కేటాయింపుల కోసం కనీసం డిమాండు కూడా చేయకపోవడం శోచనీయం. ఈ సందర్భంగా బళ్ళారి జిల్లా వాసులు త్రాగు నీటి కోసం అదనపు కేటాయింపులు సాధించుకోగల్గినారు. బళ్ళారి జిల్లా కరువు పరిస్థితులకంటే అనంతపురం జిల్లా కరువు తీవ్రమైనది పైగా కరువుపై అనంతపురం జిల్లాలో వర్షపాత గణాంక వివరములు కనీసం 102 సంవత్సరములకు అందుబాటులో వున్నవి. ఈ గణాంకాల ఆధారంగా వాదించియుంటే అనంతపురము జిల్లాకు ప్రత్యేకంగా త్రాగు నీటికై అదనపు కేటాయింపులు జరిగియుండేది.

అనంతపురము జిల్లా తాగు నీటి సమస్యను విడిగా చూడలేము. వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు, పర్యావరణం, క్రీడలు వీటికన్నింటికీ నీటి సమస్య తీవ్రమైనది. అన్ని రంగాల నీటి సమస్యలకు సమగ్ర పరిష్కారంగా అనంతపురం జిల్లాకు 100 టి. ఎమ్.సీ.ల నదీ జలాలు అందించాలనే డిమాండు ఎప్పుడునుంచో వుంది. ఈ నదీ జలాలతో భూగర్భ

జలాలను, ఉపరితల జలాలను, వర్షపు తేమను అనుసంధానం చేసి అనుసంధాన నీటి వినియోగ (Conjunctive Water Managemenr) విధానం పాటిస్తే అన్ని రంగాల నీటి సమస్యలకు ఒక శాశ్విత పరిష్కారం లభిస్తుందినే విషయాన్ని మేము పలుమార్లు ప్రభుత్వాల దృష్టికి, పౌర సమాజం దృష్టికి తీసుకొని రావడం జరిగింది.

ఈ తీవ్రమైన నీటి సమస్యను పరిష్కరంచుటకు అనుసంధాన నీటి, వినియోగ విధానమే శాశ్వత సమాధానమనే విషయాన్ని ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకొని రావడానికి మేము ఇంకొకసారి ఈ వ్యాసం ద్వారా ప్రయత్నిస్తున్నాము.

2. అనంతపురము జిల్లా జనాభా మరియు పశుసంపద:

అనంతపురము జిల్లాలో 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారము 40,81,148 మంది జనాభా వుంది. అందులో పట్టణాలు మరియు నగరాలలో 11,45,711 మంది మరియు గ్రామాలలో 29,35,437 మంది నివసిస్తున్నారు. గ్రామాల నుండి పట్టణాలకు వలసలు ఎక్కువగా యుండుట వలన పట్టణాల జనాభా వేగంగా పెరుగుతున్నది.

అనంతపురము జిల్లాలో పశు సంపద పశుసంవర్ధక శాఖ 2012లో నిర్వహించిన పశుగణన ప్రకారము క్రింది విధంగా వున్నవి.

టేబులు: 1

అనంతపురము జిల్లాలో పశు సంపద:

1	ఆవులు, ఎద్దులు	-	615667
2	ఎనుములు	-	370511
3	గొర్రెలు	-	3878601
4	మేకలు	-	785100
5	పందులు	-	21809
6	గాడిదలు	-	6295
7	కుక్కలు	-	53375
8	కోళ్లు	-	96638
మొత్తం		-	5821996 లేక 6000000

3.భవిష్యత్తు అవసరాలు దృష్టిలో వుంచుకొని, పెరుగనున్న జనాభాకు అనుగుణంగా తాగునీటి డిమాండు లెక్కించవలయును:

తాగునీటి అవసరాలు లెక్కించేటప్పుడు భవిష్యత్తులో కనీసం రాబోవు 20 సంవత్సరాలలో జనాభా మరియు పశు సంపద ఎంతవరకు పెరుగుతుందో అంచనా వేసి, అప్పటి అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని “డిమాండు” లెక్కించవలసి వుంటుంది. చాలా దేశాలలో రాబోవు 30 నుండి 50 సంవత్సరాల వరకు జనాభా పెరుగుదల అంచనావేసి తాగు నీటి డిమాండును లెక్కిస్తారు.

మనజిల్లా డిమాండు లెక్కంచుటకు 2011 నుండి 2030వ సం|| వరకు జనాభా పెరుగుదలను మరియు పశువుల జనాభా పెరుగుదలను అంచనా వేసి, అప్పటి అవసరాలకు అనుగుణంగా లెక్కంచడం జరిగింది. నీటి తలసరి దిన అవసరం (per capita water requirement per day) పట్టణాలలో 165 లీటర్లుగా మరియు గ్రామాలలో 135 లీటర్లుగా లెక్కించడం జరిగింది. అదే విధంగా పెద్ద పశువులకు నీటి తలసరి దిన అవసరం 70 లీటర్లుగానూ చిన్న పశువులకు (గొర్రెలు, మేకలు మొ||) 10 లీటర్లుగానూ లెక్కించడం జరిగింది.

4. 2030 వ సం || నాటికి మనుషులకు, పశువులకు అవసరమయ్యే తాగు నీరుః

అనంతపురము జిల్లా తాగు నీటికోసం మనుషులకు, పశువులకు కలిపి 2030 సం|| నాటికి దాదాపు 12.8 టి.ఎమ్.సీల నీరు సంవత్సరానికి అవసరమౌతుందని లెక్కించడము జరగింది. నాగరికత వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ఈ తరుణంలో నీటి అవసరాలు కూడా అంతే వేగంగా పెరుగుతాయి. పైన లెక్కించింది కేవలం తాగునీటి కనీస అవసరాల కోసం మాత్రమే!

టేబులుః 2

అనంతపురము జిల్లాకు 2030 సం|| జనాభా అంచనాల ప్రకారము ఒక దినమునకు తాగునీటి అవసరముః

వ.నెం.	వివరము	పరిమాణము
1	పట్టణాలు, నగరాలకు 14.415 లక్షలజనాభాకు తలసరి దిన నీటిఅవసరం 165 లీటర్ల ప్రకారము (మిలియన్ లీటర్లలో)	237.80
2	గ్రామీణ జనాభా 36.93 లక్షలజనాభాకు తలసరి దిన నీటివసరం 135 లీటర్ల ప్రకారము (మిలియన్ లీటర్లు)	498.15
3	ఆవులకు, ఎనుములు 13.4 లక్షలకు తలసరి దిన నీటిఅవసరం 70 లీటర్ల ప్రకారము.(మిలియన్ లీటర్లు)	93.8
4	గొర్రెలు, మేకలు మొదలగు చిన్న పశువులు (54.4 లక్షలకు - తలసరి దిన అవసరము 10 లీటర్ల ప్రకారము (మిలియన్ లీటర్లు)	54.40
5	మొత్తము ఒక దినమునకు (మిలియన్ లీటర్లు)	884.15
6	మొత్తము ఒకసంవత్సరమునకు = 884.15 X 365 రోజులు (మిలియన్ లీటర్లు)	322715
7	884.15 మిలియను లీటర్లను టి.ఎమ్.సీలకు మార్చినపుడు 884.15 X 28.316 = 11.397 (టి.ఎమ్.సీలు)	11.397
8	అదనంగా పండుగలకు, తిరుణాల్లకు ఆధ్యాత్మికఅవసరాలకు	1.603
9	మొత్తము ఒకసంవత్సరమునకు అవసరమయ్యే నీరు (టి.ఎమ్.సీలు) (11.397 + 1.603)	13.00

1 టి.యం.సి. = శతకోటి ఘనపుటడుగులు

5. అదనపు వ్యవసాయేతర నీటి అవసరాలు:

అదనంగా క్రీడలకు, విద్యాసంస్థలకు, హోటల్సు, హాస్పిటల్సు, ఈతకొలనులు, వినోదం, పట్టణ సౌందర్యం (పార్కులు, లాన్సుమొ||) అవసరాలు కూడా పెరుగుతాయి. అవన్నీ కూడా నాగరికత పెరుగుతున్నపుడు అవసరాలేగానీ, విలాసాలు అనడానికిలేదు. అనంతపురము జిల్లా కరువు జిల్లా కాబట్టి మీకు కనిష్టంగా కూడా ఈతకొలనులు అవసరము లేదు, కనీస వినోదం అవసరం లేదు, పట్టణాలలో పార్కులు అవసరం లేదు అంటే అది తీవ్రమైన వివక్ష మరియు అన్యాయమౌతుంది. విదేశాలనుండి లక్షల కోట్లు వెచ్చించి వేలకిలోమీటర్లు రవాణా చేసి దిగుమతి చేసుకొనే పెట్రోలు, డీజలు కూడా అన్ని ప్రాంతాల అవసరాలకు తగినంతగా సమకూర్చుతుంటే, మనరాష్ట్రంలోనే క్రింది ప్రాంతాలలో లభ్యమయ్యే మన నీటిని సమంగా కాకపోయినా, కనీస అవసరాలకు సరిపడ అయినా కేటాయించి అందించకపోవడం తీవ్ర అన్యాయం కాదా? అనంతపురము జిల్లాకు జలక్రీడా ప్రాంగణాలు (water sports complexes), నీటివినోద పార్కులు (water entertainment parks) లాంటివి కావాలని కోరడం భావ్యం కాకపోవచ్చు.

6. పరిశ్రమలకు నీటి కేటాయింపులు:

మన జిల్లాలో పరిశ్రమలు స్థాపించుటకు నీటికొరత ఒక ముఖ్యమైన అవరోధంగా వున్నది. అనంతపురము జిల్లాలో పారిశ్రామిక నడవలు (Industrial corridors) నిర్మించి, పారిశ్రామిక వాడలు (Industrial Estates) ఏర్పాటు చేసి, అవసరమైన అన్ని మౌలిక వసతులతో పాటు, తగినంత నీటిని నమ్మకంగా సరఫరా చేయగల్గినప్పుడే పారిశ్రామికవేత్తలు ముందుకు వచ్చి పరిశ్రమలు స్థాపిస్తారు. అనంతపురము జిల్లా లాంటి అత్యంత వెనుకబడిన జిల్లాలో పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి ఎవరైన ఔత్సాహికులు ముందుకు రావాలంటే, ఇక్కడ కల్పించే మౌలిక సదుపాయాలతో పాటు, దీర్ఘకాల పన్ను మినహాయింపులు, విద్యుత్తు సబ్సిడీలు మొదలగునవి ఇతర ప్రాంతాలకంటే అధికంగా వుండాలి.

7. ముగింపు:

అనంతపురము జిల్లా యొక్క వ్యవసాయము, తాగునీరు, పరిశ్రమల అవసరాలకు కనీసం 100 టి.యమ్.సీ. ల నీరు అవసరమౌతుందని నిపుణుల అంచనా వేయబడింది. ఈ అంచనా ఆధారంగా జిల్లాకు 100 టి.యమ్.సీ. ల నదీజలాలు కేటాయించవలయుననే డిమాండును కొంతమంది రాజకీయ నాయకులు, మేధావులు, పౌరసంస్థలు, కవులు, రచయితలు చాలా కాలంగా ప్రభుత్వాలను డిమాండు చేస్తున్నారు. అలాగే వ్యవసాయానికి "అనంత జలవలయం" (Anantapur Water Grid) ద్వారా అనుసంధాన నీటి వినియోగ విధానం ప్రాతిపదికగా చెరువులను, కుంటలను, నదీ జలాలతో నింపే కార్యక్రమం చేపట్టాలని, తద్వారా శాశ్వితంగా కరువు నివారణ చేయాలనీ డిమాండు కూడా సాధారణ ప్రజాల నుండి వస్తున్నది. ఈ రెండు డిమాండ్లు ఒకదానికొకటి చక్కగా తోడు చేస్తాయి. అందుకే అన్ని వర్గాల నుండి ప్రోద్బలము బలంగా వుంది. ఈ రెండు డిమాండ్లను ప్రజలతో కూడా కలిసి ఇంకా తీవ్రంగా ప్రభుత్వాలకు వినిపించవలసి వుంది. అప్పుడే ప్రభుత్వాలు స్పందించే అవకాశం వుంది.

అనంతపురము జిల్లాలో త్రాగునీటికోసం, వ్యవసాయం కోసం ప్రజలు తరతరాలుగా పడుతున్న కష్టాల తీవ్రమైన సమస్యగా ప్రభుత్వము ఇప్పటికైనా గుర్తించవలయును. జిల్లాలో నీటి కొరతను శాశ్వితంగా పరిష్కరించుట తక్షణ బాధ్యతగా స్వీకరించవలయును. జిల్లాలో వ్యవసాయానికి, తాగునీటికి, పరిశ్రమలకు అవసరమైన నీటి సరఫరా, "ప్రథమ ప్రాధాన్యత"గా గుర్తించి, 100 టి.యమ్.సీ. ల నికరజలాలను కేటాయించి ఆ నీటిని వ్యవసాయానికి, పరిశ్రమలకు, అన్ని పట్టణాలకు, గ్రామాలకు, ప్రజలకు, పశువులకు జిల్లావ్యాప్తంగా సమతులంగా, సమన్యాయంగా అందించుటకు అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాలను, "పంపిణీ వ్యవస్థ" (Distribution System)ను నిర్మించవలయును. టాంకర్లతో సరఫరా, బోరుబావులు లాంటి అరకొర తాత్కాలిక ఏర్పాట్లకు సాధ్యమైనంత తొందరగా చరమగీతం పాడవలయును. జిల్లాలో సమన్యాయం ప్రాతిపదికన అన్ని గ్రామాలకు వ్యవసాయానికి, తాగునీటి కోసం, మరియు తగిన విధంగా పరిశ్రమలకు, క్రీడలకు, పర్యావరణ అవసరాలకు, వినోదానికి అందించే విధంగా పంపిణీ వ్యవస్థను నిర్మించవలయును.

పాలకులు, ప్రభుత్వాలు ఇప్పటికైనా మేల్కొని తగిన విధంగా స్పందిస్తాయని ఆశిద్దాం!

తేదిః- 14-04-2014

అనంతపురం